

Byla C-642/23

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2023 m. spalio 26 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Landgericht Düsseldorf (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. spalio 16 d.

Ieškovė:

Flightright GmbH

Atsakovė:

Etihad Airways P.J.S.C.

***Landgericht Düsseldorf* (Diuseldorfo apygardos teismas)**

nutartis

byloje

Flightright GmbH prieš *Etihad Airways P.J.S.C.*

Landgericht Düsseldorf 22-oji civilinių bylų kolegija

2023 m. spalio 16 d.

<...>

nutaria:

Sustabdyti bylos nagrinėjimą.

Remiantis SESV 267 straipsnio pirmos pastraipos b punktu ir 3 dalimi pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šiuos klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo:

1.

Ar Oro transporto keleivių teisių reglamento 8 straipsnio 1 dalies a punktas, siejamas su 7 straipsnio 3 dalimi, turi būti aiškinamas taip, kad keleivis savo parašu faktiškai patvirtina sutinkantis, kad už bilietą sumokėta suma jam būtų grąžinta kelionės čekiais ir lojalumo mylių įskaitymais, jei jis pats oro vežėjo interneto svetainėje sukūrė elektroninę naudotojo paskyrą, į kurią turi būti perdujami kelionės čekiai ir atliekami lojalumo mylių įskaitymai, tačiau savo sutikimo dėl tokio kompensavimo nepatvirtino parašu?

2.

Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar keleivis gali atsaukti savo faktiškai duotą sutikimą dėl už bilietą sumokėtos sumos kompensavimo kelionės čekiais ir lojalumo mylių įskaitymais ir reikalauti, kad jis būtų atliktas sumokant grynaisiais pinigais, jei oro vežėjas vėliau neperveda žadėtų kelionės čekių ir neatlieka lojalumo mylių įskaitymų į naudotojo paskyrą?

Motyvai

I.

Teisių perleidėja turėjo patvirtintą rezervaciją skrydžiui, kurį atsakovė turėjo vykdyti 2020 m. rugsėjo 7 d. iš Diuseldorfo per Abu Dabį (skrydžio numeris – EY24) į Brisbaną–Kvinslandą (skrydžio numeris – EY484). Į rezervaciją buvo įtrauktas vadinamasis *Open-Return-Ticket* (bilietas be nustatytos grįžimo datos). Vis dėlto skrydis numeriu EY24, kurį turėjo vykdyti atsakovė, buvo atšauktas. Bendra už skrydį pirmyn ir atgal sumokėta kaina vienam keleiviui buvo 1 189,00 EUR. Šią sumą teisių perleidėja buvo sumokėjusi kelionių organizatoriui „free4Travel“.

Kai 2020 m. liepos mėn. kelionių organizatorius bankrutavo ir negrąžino už bilietus sumokėtos sumos, teisių perleidėjos tėvas jos vardu kreipėsi į atsakovę. Atsakovė pasiūlė oficialiai iš naujo rezervuoti skrydžius, kad būtų sukurtas naujas IATA rezervacijos kodas. Teisių perleidėjos tėvas sutiko. Po to jis vėl paskambino atsakovės klientų aptarnavimo centro darbuotojui ir jam buvo pažadėta, kad bus įskaitytos „Etihad“ lojalumo mylios, kurių vertė lygi atlikto mokėjimo sumai (galiojimo laikas – dveji metai), papildomai rezervuota dar 400,00 JAV dolerių vertės lojalumo mylių ir papildomai įskaityta dar 5 000 „Etihad“ bendrakeleivio lojalumo mylių. Šiuo tikslu kiekvienas keliautojas turėjo susikurti atitinkamą „Etihad“ naudotojo paskyrą; jie taip ir padarė. Pažadėti mokėjimai bendrakeleiviui vėliau buvo įskaityti, o teisių perleidėjai – ne.

2021 m. kovo 16 d. raštu ieškovė teisių perleidėjos tėvo vardu ir tos pačios rezervacijos su rezervacijos kodu bendrakeleivio vardu informavo atsakovę, kad jie remiasi Reglamento (EB) Nr. 261/2004 8 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta pasirinkimo teise, ir pareikalavo per septynias dienas grąžinti visą už bilietą jį perkant sumokėtą sumą už visas neįvykusios kelionės dalis.

2021 m. rugpjūčio 13 d. raštu teisių perleidėja „atsargumo sumetimais“ pareiškė, kad „pageidauja atgauti visą už bilietą jį perkant sumokėtą sumą pagal Oro transporto keleivių teisių reglamento 8 straipsnio 1 dalies a punkto pirmą įtrauką“ ir kad „savo reikalavimus atgauti sumokėtą sumą dar kartą perleidžia bendrovei *Flightright GmbH*“ (ieškovei šioje byloje).

Nagrinėjamu ieškiniu ieškovė, remdamasi perleistomis teisėmis, reikalauja grąžinti visą už bilietą sumokėtą sumą.

Atsakovė ginčija ieškovės teisę pareikšti ieškinį.

Apylinkės teismas atmetė ieškinį, motyvuodamas tuo, kad ieškovė galėjo reikalauti atlyginti tik išlaidas, patirtas dėl skrydžio pirmyn, kurių ji šioje byloje neįvertino net ir teismui priėmus atitinkamą sprendimą.

Ieškovė laiku ir tinkamai pateikė apeliacinį skundą dėl šio pirmosios instancijos teismo sprendimo.

Apeliaciniu skundu ji prašo pakeisti 2022 m. balandžio 29 d. *Amtsgericht Düsseldorf* (Diuseldorfo apylinkės teismas) sprendimą <...> ir priteisti iš atsakovės ieškovei 1 189,00 EUR ir penkiais procentiniais punktais didesnes už bazinę palūkanų normą palūkanas nuo 2021 m. kovo 24 d.

Atsakovė palaiko pirmosios instancijos teismo sprendimo.

II.

Tolesnis ieškinių nagrinėjimas iš esmės priklauso nuo nutarties rezoliucinėje dalyje pateiktų prejudicinių klausimų.

Konkrečiau:

1.

Pagal Oro transporto keleivių teisių reglamento 8 straipsnio 1 dalies a punktą ir 7 straipsnio 3 dalį ieškovė turi teisę į 1 189,00 EUR kompensaciją.

a) Pagal Oro transporto keleivių teisių reglamento 5 straipsnį ir 8 straipsnio 1 dalies a punktą atšaukus dalį skrydžio keleivis paprastai turi teisę į kompensaciją už neįvykusios kelionės dalį. Vienos rezervacijos atveju „neįvykusios kelionės dalys“, kaip ir šiuo atveju, apima tiek skrydį pirmyn, tiek skrydį atgal (<...> taip pat žr. 2016 m. birželio 10 d. Europos Komisijos aiškinamųjų gairių (C(2016) 3502 *final*) 4 skirsnio b dalį ir 2020 m. kovo 18 d. Europos Komisijos

aiškinamųjų gairių dėl keleivių teisių COVID-19 pandemijos metu (C(2020) 1830 *final*) 3 skirsnio 2 punkto c dalį). Sąvoka „kelionė“ sąvokoje „kelionės dalys“ turi būti suprantama plačiau nei sąvoka „skrydis“, kaip tai suprantama pagal Oro transporto keleivių teisių reglamentą. Sąvoką „skrydis“ reikia aiškinti taip, kad jis yra vežimo oro transportu operacija, taigi tam tikra šio vežimo „dalis“, kurią vykdo oro vežėjas pagal nustatytą tvarkaraštį. Ir atvirkščiai, sąvoka „kelionė“ susijusi su keleiviu, kuris pasirenka paskirties vietą ir vyksta į ją oro vežėjų vykdomais skrydžiais. Kelionė, kurią paprastai sudaro vykimasis „pirmyn“ ir „atgal“, apibrėžiama pirmiausia atsižvelgiant į individualų ir konkretų keliavimo tikslą (žr. 2008 m. liepos 10 d. Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-173/07 <...>). Todėl neįvykusios kelionės dalys dėl skrydžio pirmyn pirmosios dalies atšaukimo apima ir likusią skrydžio pirmyn dalį, ir visą skrydį atgal. Taigi, priešingai, nei mano apylinkės teismas, nėra reikšminga tai, kad ieškovė negalėjo įvertinti išlaidų, patirtų dėl skrydžio pirmyn. Ieškiniu reikalaujama atlyginti visą už bilietą jį perkant sumokėtą sumą, šiuo atveju – 1 189,00 EUR.

b)

Vis dėlto kyla abejonių, ar ieškinys turėtų būti atmestas visa apimtimi, nes teisių perleidėja, atstovaujama savo tėvo, jau pasinaudojo savo teise pasirinkti atgauti visą už bilietą jį perkant sumokėtą sumą iš atsakovės pagal Oro transporto keleivių teisių reglamento 8 straipsnio 1 dalį, siejamą su 7 straipsnio 3 dalimi. Remiantis liudytojo parodymais, keleivė, pasitarusi su atsakove, sukūrė „Etihad“ naudotojo paskyrą, į kurią turėjo būti įskaitytos lojalumo mylios, kurių vertė atitinka atlikto mokėjimo vertę, papildomos 400 JAV dolerių vertės lojalumo mylios ir dar 5 000 „Etihad“ bendrakeleivio lojalumo mylių. Šią paskyrą ji pati susikūrė elektroniniu būdu atsakovės interneto svetainėje. Kyla klausimas, ar „Etihad“ naudotojo paskyros, į kurią, keleiviui ir skrydį vykdančiam oro vežėjui tinkamai susisiekus ir susitarus, turi būti įskaitytos lojalumo mylios, kurių vertė atitinka atlikto mokėjimo vertę, papildomos 400 JAV dolerių vertės lojalumo mylios ir dar 5 000 „Etihad“ bendrakeleivio lojalumo mylių, savarankiškas sukūrimas turi būti suprantamas kaip frazė „keleiviui savo parašu patvirtinus, kad jis su tuo sutinka“ pagal Oro transporto keleivių teisių reglamento 7 straipsnio 3 dalį, atsižvelgiant į autonominių šios sąvokos aiškinimą pagal Sąjungos teisę, ar keleivio sutikimas turi būti išreiškiamas „raštu“, kaip reikalaujama pagal BGB 126 straipsnį.

Teisingumo Teismas nurodė, kad Monrealio konvencijos 31 straipsnio 2 ir 3 dalys turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas nedraudžiama rašytinės formos reikalavimą laikyti įvykdytu, jei oro vežėjo atstovas žinant keleiviui raštu – popieriuje arba elektroniniu būdu – užregistruoja pranešimą apie žalą šio vežėjo informacinėje sistemoje, su sąlyga, kad minėtas keleivis iki šios konvencijos 31 straipsnio 2 dalyje nustatyto termino pabaigos gali patikrinti, ar skundo, kurį surašo ir informacinėje sistemoje užregistruoja oro vežėjo atstovas, tekstas yra teisingas, ir prireikus tą skundą iš dalies pakeisti, papildyti ar net visiškai pakeisti (žr. 2018 m. balandžio 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-258/16 47 punktą). Šiuo atveju nėra reikalaujama pasirašyti ranka. Vis dėlto kol kas nėra

išaiškinta, ar toks platus aiškinimas gali būti taikomas ir Oro transporto keleivių teisių reglamentui.

2.

Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta, kad „keleiviui savo parašu patvirtinus, kad jis su tuo sutinka“ nereikia keleivio parašo, o pakanka sukurti naudotojo paskyrą lojalumo mylių įskaitymams gauti, kyla kitas klausimas – ar keleivis gali atšaukti pasirinkimo teisę, kuria pasinaudojo, ir vėl reikalauti atlyginti už bilietą sumokėtą sumą grynaisiais pinigais, jei, kaip šiuo atveju, skrydį vykdantis oro vežėjas, nepaisant atitinkamo susitarimo, neatlieka lojalumo mylių įskaitymo.

Kaip matyti, Europos Sąjungos teismai šio klausimo dar nėra (galutinai) išaiškinę, todėl šiuo klausimu būtina kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą.

III.

<...>

DARBINIS VERTINIMAS